

CHARAKTERYSTYKA JCWPd		
Nazwa/numer JCWPd		146
Kod JCWPd		PLGW2000146
Powierzchnia JCWPd [km ²]		201,90
Obszar dorzecza		Wisła
Region wodny		Małej Wisły
RZGW		RZGW w Gliwicach
RDOŚ		RDOŚ w Katowicach, RDOŚ w Krakowie
WZMIUW		Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach, Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie
Województwo		12 (MAŁOPOLSKIE), 24 (ŚLĄSKIE)
Powiat		1203 (chrzanowski), 1213 (oświęcimski), 2414 (bieruńsko-lędziński), 2468 (Jaworzno), 2470 (Mysłowice), 2475 (Sosnowiec)
Gmina		120303_3 (Chrzanów), 120304_3 (Libiąż), 121303_3 (Chełmek), 241401_1 (Bieruń), 241402_1 (Imielin), 241403_1 (Lędziny), 241405_2 (Chełm Śląski), 246801_1 (Jaworzno), 247001_1 (Mysłowice), 247501_1 (Sosnowiec)
Inne informacje/dane dotyczące JCWPd		
Powiązanie JCWPd z JCWP (w rozumieniu ekosystemu zależnego od wód podziemnych) - kody powiązanych JCWP		
JCW rzeczne		brak
JCW przybrzeżne		
JCW przejściowe		
JCW jeziorne		
Ocena stanu JCW		
Ocena stanu 2012	Stan chemiczny	dobry
	Stan ilościowy	słaby
	Stan (ogólny)	słaby
JCWPd wg podziału obowiązującego w I cyklu planistycznym		134, 146
Presje antropogeniczne na stan wód		
Przyczyna stanu słabego		Przekroczenie zasobów dyspozycyjnych w skali roku z powodu poboru odwodnieniowego (rejon GZW)
Rodzaj użytkowania części wód		rolniczo-leśny
Presje/oddziaływania i zagrożenia antropogeniczne		Przegląd oddziaływania działalności człowieka na wody podziemne: Najbardziej istotne oddziaływania antropogeniczne na zasoby wód podziemnych wynikają z istnienia na rozpatrywanym obszarze kopalń węgla kamiennego i zwałowisk (hałd) odpadów oraz zakładów przemysłowych i podziemnej infrastruktury miejsko-przemysłowej aglomeracji górnośląskiej. Na obszarze JCWPd nr 146 występują następujące ogniska zanieczyszczeń: Ogniska o oddziaływaniu lokalnym: [1] zakłady przemysłowe (do których należą m.in. Mysłowickie Zakłady Urządzeń Elektrotechnicznych „Zelmeh”, REGWELL Sp. z o.o.); [2] zakłady górnicze czynne i rejony odwadniania CZOK (m.in. Zakład CZOK, Niwka Modrzejów, CZOK, Jan Kanty, Zakład Górniczy Sobieski); [3] ścieki socjalno-bytowe i technologiczne zrzucane do gruntu oraz do wód powierzchniowych (Zrzut ścieków i zanieczyszczonych wód do rzek i zbiorników powierzchniowych w obszarach o wymuszonej infiltracji do poziomów wodonośnych, w obszarze regionalnego leja depresji, ułatwia migrację zanieczyszczeń do głęboko

	położonych poziomów wodonośnych w ośrodkach szczelinowych i szczelinowo-krasowych); [4] magazyny paliw i punkty dystrybucji paliw płynnych; [5] magazyny nawozów i środków ochrony roślin; [6] składowiska i osadniki. Ogniska o oddziaływaniu liniowym: [1] wody powierzchniowe pozaklasowe; [2] kolektory sanitarne; [3] drogi natężonego ruchu kołowego (autostrada A4, Wschodnia Obwodnica GOP S-1) i linie kolejowe. Ogniska o oddziaływaniu wieloprzestrzennym: [1] pola uprawne i sady wykorzystywane z użyciem nawozów naturalnych i/lub sztucznych, oraz środków ochrony roślin i pestycydów; [2] emisja pyłów i gazów. Przegląd oddziaływań na zmiany poziomu wód podziemnych: Drenaż naturalny poziomów wodonośnych JCWPd odbywa się ku dolinie Przemszy i dalej w stronę doliny Wisły. Odwodnienia wyrobisk górniczych oraz praca dużych ujęć przemysłowych i komunalnych zmieniły kierunki przepływu wód podziemnych i wyraźnie obniżyły poziom zwierciadła wód podziemnych oraz ciśnienia piezometryczne w głębszych warstwach wodonośnych. Na obszarze JCWPd obserwuje się powstanie regionalnego leja depresji, który istnieje od ponad 5 lat wskutek odwodnień wyrobisk górniczych prowadzonych w celu eksploatacji złóż węgla kamiennego. Północna część JCWPd znajduje się w granicach obszaru górniczego kopalni „Jaworzno”, zachodnia natomiast kopalni „Piast II- Ziemowit”. Południowy skrawek terenu podlega oddziaływaniu kopalni „Janina”, a na skrajnym wschodzie kopalni „Trzebieńka”. W pierwszym poziomie wodonośnym kierunki przepływu determinuje sieć rzeczna, natomiast w głównym poziomie użytkowym o kierunkach przepływu decydują komunalne i przemysłowe ujęcia wód podziemnych oraz odwodnienie górnicze (KWK Mysłowice – Wesola, KWK Ziemowit, ZG Sobieski, KWK Piast, ZG Janina). Oprócz oddziaływań na pole hydrodynamiczne regionu notowane są zmiany składu chemicznego wód podziemnych i obniżenie ich klasy jakości pod wpływem oddziaływania zakładów przemysłowych, odcieków z hałd oraz z infrastruktury miejsko-przemysłowej aglomeracji górnośląskiej. Przegląd oddziaływań zanieczyszczeń na jakość wód podziemnych: Naturalnie ukształtowany skład chemiczny wód podziemnych w piętrach kenozoiku i triasu pozwalał zaklasyfikować je do typu hydrochemicznego HCO₃-Ca. W rejonach kopalń i zakładów przemysłowych a także na terenach zurbanizowanych rejestrowane są zanieczyszczenia wód podziemnych, łącznie z wodami gruntowymi. Drenaż górniczy powoduje wyraźną degradację jakości i zasobów wód z piętra karbońskiego, wskutek uruchomienia dopływu kwaśnych wód kopalnianych do wyżej ległych poziomów wodonośnych. Stopień degradacji jakości wód jest różny i zależy zarówno od warunków geologiczno-hydrogeologicznych jak i technicznych możliwości selektywnego odwadniania. Wskaźnikami obniżającymi jakość wód kopalnianych jest ogólna mineralizacja, twardość oraz podwyższone stężenia jonów: SO₄, Cl, Fe, Mn, NO₃, często również związków As. Ponadto istotnym źródłem zanieczyszczeń jest zrzut ścieków w tym wód zasolonych.
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona
Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW	
Obszary wyznaczone na mocy art. 7 do	TAK

poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi			
Obszary przeznaczone o ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie		Rezerваты: Mięcierzyn, Długi Bród, Słonawy, Wełna, Promenada, Buczyna, Dębina, Źródłiska Flinty. Sieć Natura 2000 - specjalne obszary ochrony siedlisk: PLH300044 Jezioro Kaliszańskie, PLH300056 Buczyna w Długiej Goślinie, PLH300043 Dolina Wełny, PLH300050 Stawy Kiszkowski, PLH300001 Biedrusko, PLH300026 Pojezierze Gnieźnieńskie. Sieć Natura 2000 - obszary specjalnej ochrony ptaków: PLB300006 Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem, PLB300015 Puszcza Notecka	
CEL ŚRODOWISKOWY DLA JCWPd		dobry stan chemiczny	mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem
Typ odstępstwa		4(5) - 1, 4(7)	
Termin osiągnięcia celów środowiskowych		2021	
Uzasadnienie odstępstwa		Ze względu na intensywny pobór wód podziemnych związany z odwadnianiem wyrobisk górniczych kopani węgla kamiennego (odwadnianie przez CZOK); oddziaływanie aglomeracji górnośląskiej; Występujące presje przemysłu wydobywczego i utrzymanie tych presji w perspektywie czasowej 2015, 2021 i 2027. Węgiel kamienny w tej perspektywie, będzie głównym z surowców energetycznych kraju, gdyż polityka energetyczna państwa zakłada wykorzystanie tej kopaliny jako głównego paliwa dla elektroenergetyki w celu zagwarantowania odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Wydane do tej pory decyzje organu koncesyjnego zezwalające na wydobywanie węgla kamiennego ze złóż obowiązują najkrócej do 20.10.2020 r., a najdłużej do 31.12.2030 r. Perspektywiczne wydobywanie określone dla kopalń na podstawie bilansu zasobów i stanu rozpoznania złóż może trwać w niektórych przypadkach do 2046 r. Brak możliwości zakończenia eksploatacji ze względów gospodarczych. Wydobywanie kopaliny ze złoża "Janina" oraz rozszerzenie eksploatacji w nowo udostępnionym złożu "Wisła I Wisła II-1", Wydobywanie kopaliny ze złóż węgla kamiennego "Jaworzno", "Dzieńkowice", "Byczyna" oraz rozpoczęcie eksploatacji w nowo projektowanych do udostępnienia złożach "Brzezinka 1" i "Dąb", Wydobywanie węgla kamiennego ze złóż na podstawie koncesji z kopalń Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. - przedłużenie posiadanych koncesji, Eksploatacja podziemna węgla kamiennego ze złoża Brzezinka 3.	
Wymagania dla elementów fizykochemicznych	Podstawa wymagania	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. z 2008r. Nr 143 poz. 896)	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Odczyn pH	6.5-9.5
		Ogólny węgiel organiczny (mgC/l)	10
		Przewodność elektrolityczna w 20°C (µS/cm)	2500
		Temperatura (°C)	16
		Tlen rozpuszczony (mg/l)	< 0.5

		Amonowy jon (mgNH_4/L)	1.5
		Antymon ^H (mgSb/l)	0.005
		Arsen ^H (mgAs/l)	0.02
		Azotany ^H (mgNO_3/l)	50
		Azotyny ^H (mgNO_2/l)	0.5
		Bar (mgBa/l)	0.7
		Beryl (mgBe/l)	0.1
		Bor ^H (mgB/l)	1
		Chlorki (mgCl/l)	250
		Chrom ^H (mgCr/l)	0.05
		Cyjanki wolne ^H (mgCN/l)	0.05
		Cyna (mgSn/l)	0.2
		Cynk (mgZn/l)	1
		Fluorki ^H (mgF/l)	1.5
		Fosforany (mgPO_4/l)	1
		Glin ^H (mgAl/l)	0.2
		Kadm ^H (mgCd/l)	0.005
		Kobalt (mgCo/l)	0.2
		Magnez (mgMg/l)	100
		Mangan (mgMn/l)	1
		Miedź (mgCu/l)	0.2
		Molibden (mgMo/l)	0.02
		Nikiel ^H (mgNi/l)	0.02
		Ołów ^H (mgPb/l)	0.1
		Potas (mgK/l)	15
		Rtęć (mgHg/l)	0.001
		Selen (mgSe/l)	0.01
		Siarczany (mgSO_4/l)	250

	Sód (mgNa/l)	200
	Srebro (mgAg/l)	0.1
	Tal (mgTl/l)	0.02
	Tytan (mgTi/l)	0.1
	Uran (mgU/l)	0.03
	Wanad mgV/l)	0.05
	Wapń (mgCa/l)	200
	Wodorowęglany (mgHCO ₃ /l)	500
	Żelazo (mgFe/l)	5
	AOX - adsorbowane związki chloroorganiczne (mgCl/l)	0.06
	Benzo(a)piren (mg/l)	0,00003
	Benzen (mg/l)	0.01
	BTX - lotne węglowodory aromatyczne (mg/l)	0.1
	Fenole (mg/l)	0.01
	Substancje ropopochodne ^H (mg/l)	0.3
	Pestycydy ^H (mg/l)	0.0001
	Suma pestycydów ^H (mg/l)	0.0005
	Substancje powierzchniowo czynne anionowe (mg/l)	0.5
	Substancje powierzchniowo czynne anionowe i niejonowe (mg/l)	0.5
	Tetrachloroeten ^H (mg/l)	0.05
	Trichloroeten ^H (mg/l)	0.05
	WWA ^H - wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (mg/l)	0.0003
Cel środowiskowy dla JCWPd przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	jakość wody do spożycia nie powinna ulegać pogorszeniu	
Działania z aktualizacji programu wodno-środowiskowego		
Działania podstawowe		

Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji
1. analiza wykorzystania wód z odwodnień i wód powierzchniowych	opracowanie analizy wykorzystania dobrych jakościowo wód np. z odwodnień górniczych do celów komunalnych. Analiza przekazywana do WUG, PSH oraz kopia do RZGW	120,00	właściciel obiektu/jednostka odpowiedzialna za utrzymanie kopalń	IV kw 2020
2. racjonalne gospodarowanie wodą przeznaczoną do spożycia	podjęcie działań mających na celu racjonalne gospodarowanie wodą w tym np. selektywne ujmowanie wód dobrej jakości w celu ich wykorzystania (w zależności od ich jakości do picia lub np. do uzupełniania obiegu wodnych mechanicznej przeróbki węgla, do zasilania rurociągów przeciwpożarowych itp.)/ograniczanie zrzutu wód zasolonych po ich wypompowaniu na powierzchnię	8000,00	właściciel systemu odwodnieniowego (właściciel obiektu) i/lub jednostka odpowiedzialna za utrzymanie kopalń wyłączonych z eksploatacji/właściciele koncesji górniczych	IV kw 2021
3. przegląd pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych	przegląd i wydawanie nowych pozwoleń wodnoprawnych przez prezydenta miasta/starostę/marszałka /dyrektora RZGW uwzględniających faktyczne zapotrzebowanie na wodę oraz dostępne zasoby wód podziemnych a nie możliwości techniczne poboru wody z ujęcia	0,00	prezydent miasta/starosta/marszałek/dyrektor RZGW	działanie ciągłe
4. coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia	wykonanie rocznego raportu i badań z prowadzonych pomiarów dla każdego ujęcia w tym dla każdej jego studni z przekazaniem do organu właściwego do wydania pozwolenia	126,00	właściciel/użytkownik obiektu	działanie ciągłe
5. rekultywacja odkrywek w sposób ograniczający zagrożenie dla jakości	zakaz rekultywacji materiałem stanowiącym zagrożenie dla wód	150,00	właściciel gruntu	IV kw 2020

wód podziemnych	podziemnych			
Działania uzupełniające				
Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji
1. stworzenie podstaw do umożliwienia przeprowadzenia pomiarów i raportowania ilości nierejestrowanych poborów wód podziemnych*	opracowanie wytycznych do pomiarów wielkości poboru wód podziemnych w ilości poniżej 5m ³ /d ze studni	46,15	PSH na wniosek Ministra Środowiska	IV kw 2019
2. prowadzenie monitoringu lokalnego wokół ujęć wód podziemnych o poborze przekraczającym 1000 m ³ /d*	wykonanie sieci monitoringu mającej na celu obserwację stanów i chemizmu wód na obszarze zasobowym ujęcia/weryfikacja istniejącego i ewentualne uzupełnienie o nowe punkty oraz prowadzenie monitoringu lokalnego wokół ujęć, którego wyniki przekazywane są do organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego.	180,00	właściciel/użytkownik obiektu	po zmianie przepisów
3. ustalenie wartości obniżonych celów środowiskowych	ustalenie wartości granicznej dla dobrego stanu dla parametrów, dla których obniżono cel środowiskowy: stan ilościowy	100,00	Minister Środowiska	IV kw 2021
4. przekazywanie raz w roku przez zarządzających obiektami prowadzącymi odwodnienia w skali regionalnej i lokalnej (kopalnie wgłębne i odkrywkowe) danych dotyczących wielkości odwodnienia i zasięgu leja depresji*	opracowanie raportu dot. wielkości dopływów do wyrobiska oraz zasięgu leja depresji wraz z oceną wpływu z przekazaniem do WUG, PSH oraz kopia do RZGW	720,00	właściciel obiektu/jednostka odpowiedzialna za utrzymanie kopalń	po zmianie przepisów